

Linneana
QK91
C2646
1807

TAL

VID

INNVIGNINGS-ACTEN

AF DEN

NYA AKADEMISKA TRÅGÅRDEN

DESS ORANGERIE

OCH

SAMLINGS-SALA, /

MED

KONGL. MAJTS ALLERNÄDIGSTE TILLSTÅND

HÅLLIT I UPSALA

UTI

MEN NYA BOTANISKA LÄROSALEN

D. 25 MAJI 1807,

DÅ

TILLIKA FIRADES FRAMLEDNE

ARCHIATERNS OCH RIDDARENS

CARL VON LINNÉ'S

HUNDRA-ÅRIGA FÖDELSE-DAG,

AF

CARL PETER THUNBERG,

Med. och Botan. Profesör,

Riddare af Kongl. Maj:ts Vasa-Orden.

UPSALA, 1807,

TRYCKT HOS JOH. FR. EDMAN, KONGL. ACAD. BOKTR.

MO. BOT. GARDE:

1911

FÖR ALLA I UPSALA VARANDE
VETTENSKAPERNAS
GYNNARE
VÄNNER OCH IDKARE
TILLKÄNNAGIFVES HÄRMED
DEN HÖGTIDLIGHET
SOM MED
KÖNUNGENS ALLERNÅDIGSTE TILLSTAND
I DEN NYA BOTANISKA LÄROSALEN
NÄSTKOMMANDE MÅNDAG
DEN TJUGUFEMTE MAJI
KOMMER ATT FIRAS.

PEHR FABIAN AURIVILLIUS,

Kongl. Academi. nu var. Rektor.

Sedan den Store Konung GUSTAVE A-
DOULPHE med en Frikostighet, som i andra
Nationers käfder lärev vara utan Exempel, åter
kade uprättat Upsala Academie, hafva alle Hans ef-
terträdare på Svenska Thronen, töflat med Honom i
den Nådiga Omsorg för detta Samfunds bestånd,
anseende och tillväxt. De dyrbara Veder målen där-
utaf, dem våra förfäders underdåniga erkänsla i
Academiens Handlingar förvarat, öfverträffa så myc-
ket äfven det Hågn, som Vettenskaperne af de mil-

daste Regenter kunna hoppas, att man ofta skulle tro
 sig berättigad, att sätta verkligheten af denna lyckan
 i fråga, om icke vår egen erfarenhet visade den i
 dess varaktighet. Äfven ofs har det varit tillåtit, att
 vörda det måst lysande Beskydd, att se Academiens
 Förmåner stadfästade och utvidgade, hennes Företag
 gillade, hennes Medlemmar belönte: äfven till vår al-
 draghögsta upmuntran hafva mer än en gång Svenske
 Konungar och Drottningar i Nåder behagat bivista
 offentliga Föreläsningar och Tal, upgifva ämnen till
 Lårdoms öfningar och afhöra deras utförande, öfver-
 vara anställandet af *Physiska* och *Chemiska* försök,
 bese Academiens Samlingar, och öfver allt sprida den
 glädje och tillfredsställelse, under hvilken den flitige
Vettenskaps Idkaren förgåter alla svårigheter och ar-
 betar med nya krafter.

Utan de innerligaste rörelser af undersätelig
 vördnad kan ingen ibland ofs återkalla minnet af den
 nådra Vård och det välgörande Beskydd, som den
 odödelige Konung **GUSTAVE DEN TRE-**
DJE

*DJE skänkte detta Lårosåte. Dessa oräkneliga prof
af Hans oinskränkta Kärlek för all nyttig Kunskap,
af Hans vidsträckta Omtanka för Ungdomens bästa
Upfostran. Redan såsom Rikets Kronprins täcktes
Han åtaga Sig Academiens närmaste Styrelse, och
som hennes Cancellor har Han med egen hand i hennes
Handlingar infört dessa oförgåtliga Uttryck: "Detta
"Lårosåte som Jag så högt älskar . . . Edra göro-
"mål och Edra omsorger äro af större vikt för Få-
"derneslandet, än något annat Samfund i Riket till-
"kommer", och ifrån sjelfva Sin Konungathron,
GUSTAVE ADOLPHUS fordna
Thron, har Han försåkrat "att om Han redan i
"yngre Åren med Huldhet omfattat Academien, så
"har Han under loppet af Sin Regering varit ännu
"mera sorgfällig, att befordra dess heder och tillväxt.*

*Det tillhör icke min penna, att försöka någon
teckning af Academiens stora förbindelser, men det
öfverligger mig, att tillkännagifva en Högtidlighet, hvars
anledning innefattar flera utaf dem. Vid ett af de*

många besök, med hvilka Konung **GUSTAF DEN TREDJE** hugnade detta Lärosäte, hade Han funnit Botaniska Trågården böra flyttas till ett mera tjenligt ställe, och beslöt därför straxt, att icke allenast af sina enskilda Medel besörja omkostnaden vid anläggningen af en ny Inrättning, utan äfven, att skänka hela Slotts-Trågården till Academiens evärdeliga Ågo. Detta verkställdes den 17. Aug. 1787, då Konungen Sjelf öfverlemnade Gåfvobrefvet till Academiens Procanceller, omgifven af Consistorium, och lade samma dag Grundstenen till den nya Orangerie-Byggnaden. Arbetet fortsattes de följande åren och nåkades sin fullbordan, när, i en alldrig nog beklagad Stund, Academien förlorade sin Största Vålgörare. Rikets Förlust kallade tillika hennes då varande Höga Canseller till Thronen, men Academien återfann i Sin Konung mera än hon, jämväl under vanan af den måst sällsynta Nåd, någonsin vågade, att i underdånighet tillförse sig. Vår nu Regerande Allernådigste Konung fullföljde den Plan, som Hans Store Herr Fader hade utstakat, och af **DEN ANDRE**

Konung **GUSTAF ADOLPHS**
 Hand, har *Academien* haft den *Niden*, att emottaga en
 Anstalt, som i nytta och *Prakt* knapt öger sin like, som
 i sin *Omkrets* förenar en vidsträckt *Trögård* med det
 största *Orangerie* i *Europa*, med ett dyrbart *Natura-*
lie Cabinett och med *Boningsrum* för *Profesorn* i
Natural-Historien.

Alldrig kan vår underdåniga tacksamhet genom
 någon slags *vördnadsbetygelse* fullkomligen tillfredsstäl-
 las. Aldrig kunna *Natural-Historiens* *Idkare*, äfven
 genom de högtidligaste löften om upmärksamhet och
 flit, tro sig till alla delar hafva svarat emot så mycken
 upmuntran, så mycken för deras nytta och nöje an-
 vänd kostnad. Men att inför den *Allmänhet*, som
 redan ofta med förundran besett denna *Kungliga*
Gåfva, att i den *ungdoms* närvaro, för hvilken
 detta *naturens* *Tempel* blifvit öpnadt, genom en
 egen *Fest* fira *Academiens* *Lycka*, tolka hennes
Föresatser, hennes *Hopp* och hennes *Önskningsar*,
 det har varit en glädje, som kon vågat ut-

bedja sig, och Hans Majestät vår Allernådigste Konung har täckts bifalla. Den tjugufemte i denna Månad skall i anledning häraf, genom Invigning af det nya Orangerie-Huset blifva i dubbelt hänseende märkvärdig i denna Academies Historia.

Den var det redan genom framledne Archiaters och Riddarens af Kongliga Nordstjerne Orden CARL von LINNÉ'S födelse, samma dag, för hundra år tillbaka. En Man, som genom sitt Snille, sitt Nit och sin Arbetsamhet gaf Natural-Historien ett nytt utseende, som uptände ljus och införde ordning, där förut mörker och oreda herrskat, som genom sina Arbeten gjorde Upsala Academie och Svenska Nationen namnkunnig i hela det öfriga Europa. Hans sällsynta Natursgåfvor gynnades väl af flera tillfälligheter, af hvilka få Lårdoms Idkare kunnat sig hugna, men ännu färre med lika bättnad för sin Vetenskap sig begagna. Den lyckan, att under sin lefnad vara allmänt högaktad, att efter sin bortgång ännu värdas för sina mödor, ännu rådfrågas och följas

följas i sina uppgifter, ännu erkännas för Den, af hvilken äfven senaste efterverld kan låra sig den rätta vägen till Naturens Kännedom, den lyckan har Archiater von LINNÉ förtjent, och äfven vunnit, i högre grad än någon annan inom vårt Fädernesland.

Den Trågård, som han i Upsala anlagt och den Naturalie Samling, som han på Hammarby upställt, blefvo ofta föremål för ÖFVERHETENS Nädiga Upmärksamhet. Flera gånger kallades han till Hofvet, och arbetade där i Drottning **L. O. V. I. S. A. U. L. R. I. K. A. S** Egen äfvervaro: hvarje gång med nytt Bisfall och nya Vedermälen därutaf. Archiaters Namn och Adelig Sköld voro icke ovanliga Bevis på Majestätets Tinnest, men ingen Svensk Lård hade förs honom burit den Nordstjerna, genom hvilken Konung **A. D. O. L. P. H. J. E. R. E. D. R. I. C** utmärkte von LINNÉ'S alldeles egna förtjenster, ingen hade ernått, ingen kunde väl ernå en dyrbarare belöning, än han, då honom tillåts, att sjelf nämna sin Efterträdare, en

Son, af hans Öma och skickliga hand, ifrån spådare
 ären, danad till detta Ämbete, CARL von LINNÉ
 den yngre. Rikets ypperste Män ansågo för en plikt,
 att befordra hans Affigter, att prisa hans bemödan-
 de, att slå Minnespenningar till hans Åra och Up-
 muntran. Ifrån alla Landskaper samlades Sveriges
 Ungdom omkring hans Catheder, och Utlänningar,
 alt ifrån Antipoderna, ökade de lörgirigas antal.
 Nästan alla Lärda Samhällen öskade hans Biträde.
 Då Kongliga Vetenskaps Academien i Stockholm
 inrättades, blef han utsedd till Hennes första Præses,
 och i den Parisiska var han af Svenskar den förste,
 som blifvit vald till en af Academiens otta utländska
 Ledamöter. Hans Skrifter grundade på säkra Kon-
 vunno öfver allt det förtroende och den efterföljd,
 som besegrade alla Inkast och lofvade Linneiska Nam-
 net en säker oddalighet. Flere hafva kanske smickrat
 sig med ett sådant hopp, sedan de i sin Samtids oin-
 skränkta tillgifvenhet trott sig dertill äga en lika an-
 ledning, men sällan har efterverlden ansett sig lika
 förbunden, att uppfylla detta hopp.

Samma år, som Archiater von LINNÉ lemnade förgångligheten, blef hans Minne, inför Kongliga Vetenskaps Academien i Stockholm, uprest af en ibland hans äldsta och ädlaste Vänner, med all den Sanning och Vårdighet, som egnade teckningen af en Man, hvilken, älskare af Naturen, i all sin tid undflydde det diktade och öfverdrifna. Kongliga Vetenskaps Societeten i Upsala, som hade haft den fågnaden, att af sina medel lemna honom det första offentliga understöd, som var det första samfund, som valde honom till Ledamot, och sedan i Tjuguet år ågde honom till Secreterare, har i sina handlingar om hans Lefnad och Förtjenster lemnat Samtid och Efterverld en Underrättelse, som vittnar om hennes upfyllda hopp och hennes oföränderliga erkänsla. Utländske Lärde hafva sökt, att göra hans Kunskaper all möjlig Rättvisa genom Åreminnen, Loftal och Stiftelser, enkom föranstaltade i den affigt, att liksom under Linneiska Namnets Palladium bidra till Natural-Historiens trefnad och utvidgande. Hans Vänner och Lärjungar upreste för flera år sedan i Upsala

Sala Domkyrka, icke långt ifrån hans Graf, en Minnesvård, som i Skönhet och Enfald täflar med Alderdomens och öfverträffar de fleste Nyares. Den Maka, som förljufvade hans dagar, har till K. Vetensk. Societeten i Upsala öfverlemnad en icke obetydelig Penningegåfva, af hvilken årliga Råntan utdelas på Archiater von LINNÉS Födelsedag till belöning för de bästa Afhandlingar i Natural-Historien. Och genom en lika stor Gåfva, till samma ändamål, hafva nyliken hans Döttrar och Mågar ådagalagt Deras kärlek för en vördad Faders vetenskap och Deras önskan, att bidraga till hans evärdeliga hugkomst.

Men om ock alla dessa Vänskapens, Vördnads och Kärlekens Offer, under den allt förstörande tidens framfart, någonsin skulle råka i förgåtenhet, skall likväl Historien, så länge den af Svensk Man öppnas, frambära den i sitt slag ensamma underrättelse, att en af Sveriges största Konungar, innan ännu den enskilda Saknaden hade hunnit våga något bemsdande, inför Rikets församlade Ständer beklagat

”Upsala Academies förlust af en i hela den vittra

”Verl

”Verlden äfven så namnkunnig Man, som en sitt
”Fädernesland hedrande Medborgare” och att Dennes
Konung icke nog tillfredståld af detta honom egnade hög-
sta loford, tvänne år därefter låtit i en Medaille af sjut-
tende storleken prägla LINNÉ'S och den förjande
Naturens Bilder, förevigade, förenade, på Konung
GUSTAF DEN TREDJE'S Befallning.

Att med ett Åminnelse - Tal vilja öka Glansen
af så lysande Årebetygelses, hade varit en lika få-
fång, som förmodten tanka. Men äfven så omöjligt
hade det ock blifvit för Academien, att, utan den
listigaste erinran om hvad hon i Archiater von LIN-
NÉ inemot fyratio år ägt, första gången samlas i
den Lårosal, hvilken Konung GUSTAF
DEN TREDJE grundlagt under yttrande, att
”den icke behöfts, så länge LINNÉ'S stora Namn
”ännu upfyllde allt, och den lärda Verlden i hans
”Vettenskap endast erkände hans Lagar”. Till Tolk
af dessa förenade Känslor af Tvänne Konungars hög-
sta Nåd, af ett lysande Tidehvarf i Academiens
Historia, och en Lärares Vårde, som med så inner-
lig

lig hog därtill bidragit, har därförē Consistorium
Academicum utvalt Profesoren och Riddaren af Kong-
liga Wasa Orden, Herr Doctor CARL PETER
THUNBERG, hvilken, sedan Han i tijo år under
Archiaters von LINNÆS händledning studerat Natu-
ral-Historien, nu i tre och tjugu, till sin och Acade-
miens heder, innehafst sin vördade Lärars ställe,
därtill af Honom långt förut liksom invigd genom detta
Vitsord: Aldrig har jag haft mera fågnad och hug-
nad af någon Botanist.

Academien har vågat utbedja sig den äran,
att vid denna Vetenskapernas Fest i Upsala, henne
tillåts närvarande vörda sin Högste Styresman,
Konglig Majestäts Högstbetrodde Man, Sveriges
Marshalk, Upsala Academies Cancellar, General-
Lieutenanten, Riddaren och Commendeuren af Konglig
Majestäts Orden, samt Riddaren af Franska Militair
Orden, Högvalborne Grefven, Herr AXEL von
FERSEN, och Hans Excellence hade ämnat, vi vete
det med visshet, skänka oss denna efterlångtade glä-
dje,

die, om icke andra viktigare göromål hade fordrat
 Hans Excellences närvaro i Stockholm. Däremot hop-
 pas vi med fullkomligaste säkerhet, att Konglig Ma-
 jeståts Högstbeträddade Man, Svea Rikes Ärkebiskop,
 Upsala Academies Procanceller, Commendeuren af
 Kongliga Nordstjerne Orden, Högvärldigste Deftorn,
 Herr JACOB LINDBLÖM vid detta högtidliga
 tillfälle tackes intaga det Rum, ifrån hvilket vår
 vördnadsfulla tillgifvenhet i Herr Procancellarens och
 Commendeurens Bifall väntar en ny upmuntran, att
 framgent förtjena det. Mer än en gång har Acade-
 mien vid sina större Sammankomster haft den Hedren,
 att se Konglig Majestäts Högstbeträddade Man, Gene-
 ral-Lieutenanten, Chefen För Kongliga Helsinge Re-
 gementet, Commendeuren af Kongliga Svärds Orden
 med Stora Korset, Högvärldborne Friherren, Herr
 GUSTAF WILHELM KAULBARS nå: va: anda.
 Nu skulle en lika ynnest ej allenast återkalla den lye-
 ka, som vi tillförene åtnjutit, utan tillika inåra sak-
 naden af en annan. Ty af Konglig Majestäts Tro-
 Man, Landsinåfdingen öfver Upsala Lån, Commen-
 deuren

deuren af Kongliga Nordstjerne Orden, Högvärldbornes Friherren, Herr ERIC af WETTERSTEDT, är den ynnestfulla Benågenhet, hvilken Academien ofta, och äfven helt nyligen, erfarit, denna gång icke medgifven för vårt hopp, emedan Herr Friherren och Landshöfdingen begifvit Sig till Länets gräns, för att där upvakta Rikets Allernådigsta Drottning. Af de öfrige Vettenskapernas Gynnare, af alla deras Vänner och Idkare, som antingen, under en jennars närvaro, hedra Upsala, eller ock, till en heder för denna högtidsdag, ej ansett modosamt, att Sig här infinna: af Eder, som under en glad hugkonst af de muntraste ären ännu icke uphören, att lifligt älska det Lårosäte, som lemnat Fäderneslandet så många kunniga och redliga Medborgare, eller just nu samlende Insigter, som i en framtid skola bereda Eder Sällhet och stadga Edert Värde, af eder önskar och väntar Consistorium Academicum, att se Sig åtföljdt och omgifvet på en Dag, som högtidligare för Snillet, Fliten och Tacksamheten, sållan vid Academien firats, sållan torde komma att firas. Upsala d. 23 Maji 1807.

DETTA RUM, som i dag hedras af en tållrik och lysande Församling: som för 20 år sedan grund-lades af en Stor KONUNGS Hand, och genom en Frikostig KONUNGS Nåd vunnit sin prydnad; ser, på denne Høgtids-dag, sine dyrbare Kolonner upreste; sin prägt fullbordad, hvars Majestätiska anblick lika få mycket förtjusar, som dess nytta i en framtid skall blifva stor och af ett outfäjeligt värde.

DER, hvaråst för få år sedan Gudinnan CERES utdelte mildt sine håfvor och lönade Landtmannens möda med korn-rika kårfvar: der visar sig i Dag ett åt FLORA och FAUNA

helgadt Tempel, der ÆSCULAPII Söner skåda Naturens Skatter i sin fulla pragt och utgå Lärde, att lindra den lidande Månsklighetens plågor.

VISE Regenter hafva uti alle tidehvarf upmuntrat Vetenskaper och Konster, desse Gudabarn, som förädla vårt Slågte och bereda vår Lyckfalighet.

SÅDANE FURSTAR hafva alltid prydt den Svenska Konunga-Thronen, och detta Lårohus i synnerhet har deraf rönt de ypperste, de lyckeligaste, vedermålen. Utaf GUSTAVER uprättad, riktad och beskyddad njuter Akademien sin Sällhet, sitt Anseende, sitt Bestånd: utaf GUSTAF sitt Lugn, sin närvarande Lycka. Akademien har med glådje teknat på sina Medailler:

*Tua sim, Tua dicar oportet, 1) och
Tuus jam regnat Apollo. 2).*

DEN förste GUSTAF, Sveriges störste Vålgörare, Försynens gudaskänk åt ett för-

förtryckt Fädernesland, har Akademien att tacka för sin höfsning ifrån Munk-grål och sin höjning till ett mera värdigt, ett mera nyttigt läro fått.

GUSTAF ADOLPHUS förtjänster emot Rikets äldsta Lårohus äro öfver all jämförelse, öfver allt mitt lof-ord. HANS Kongliga Donation är den grundval, på hvilken Akademiens hela bestånd hvilar, på hvilken all desl läro-anstalt finnes upförd: af hvilken Lärare njuta sitt underhåll, de Studerande sine Stipendia. Den är den medelpunkt, hvarifrån sprides all den Verksamhet, som skall bereda kunnige Handledare vid Undervisningsverken: skickelige Ämbetsmän åt Konungen och Staten: nitiske Lärare åt Kyrkan och Religionen: uplyste och lag-lydige Medborgare af flere yrken och flere stånd.

VÅLSIGNOM i tyfthet Desse Thronens prydnader, Desse, framflutne tiders, ypperste Hjeltar; och erindrom oss, med glådjens re-

nafte ut-tryck, den Nåd, den Frikostighet, de
 mångfalldige Vålgjeringar, som vi åtnjutit
 utaf De Tvåne **GUSTAVIER**, Hvilke
 få ofta med nådigste välbehag emottagit vår
 underdåniga hyllning: få ofta med en nådig
 blick uplyftat vårt hopp, få ofta förekom-
 mit vår underdåniga önskan: och med så myc-
 ken mildhet nedlåtit Sig, att inse vår flit uti
 lärostolen, vårt nit att undervisa, vårt bemö-
 dande att gagna, och vår omtanka att värdigt
 upfylla vårt kall. Uti Desse Høge Regenter
 har Akademien ågt den lyckan, att vårda sine
 högste **FÖRMÅN**; sine mäktige **BESKYDDARE**,
 sine ädelmodigaste **VÅLGÖRARE**. Och vi, *Mine*
Herrar Ambetsbröder! huru lyckelige hafva icke
 vi uplevvat desse tider? huru högt hafva icke
 vi vetat skatta denna lycka? huru årofull är
 icke den tröst, att återkalla dem i vårt minne?
 och huru ren, huru oskrymtad den vörtnad
 vi nu kunne yttra för en så ovärderlig, så af-
 vundsvärd fällhet, hvaraf åtanken aldrig skall
 utplånas utur våre känslofulle bröst.

DEN *Tredje* **GUSTAF**, Sveriges *Titus*, Sitt tidehvarfs uplysta *Regent*, den *förste* ibland Konungar, likasom den *förste* ibland Medborgare, en *Vespasian* uti mildhet och tolerance, en *Demosthenes* i våltalighet, Sång-Gu-
dinnornas främste *Gunstling*, den ypperste *Mecenat* för Vetenskaper och Konster, en *Skapare* af Millioner Människors lyckfälg: har uti tackfälgens Tempel förvärfvat SIG en utmärkt lysande plats, i våre hjertan en oförgängelig Årestod.

MEN, Store KONUNG! att tekna DIN själs förträffelige egenskaper, borde jag åga en högge anda och en lyckeligare fjäder. Min inskränktere förmåga tvingar mig inom trångare gränser, då på detta ställe öppnas mig ett vidsträckt fält, att tala till DIN ÅRA, och med ett ofminkadt lof-ord uphöja DINE emot detta Lårohus oräknelige förtjänster.

ÅR 1787 d. 17 Augusti var den högtidelige, den för Akademien så ärofulle Dag, då Kongl.
Maje-

Majeståt, **GUSTAF** III, glorvördigst i Åminnelle, omgifven af Sitt Hof och Akademiske Lärare, täcktes till denna Akademiens evärdeliga ågo öfverlämna och föråra denna Kongl. Slotts-Trågård, jämte nådigste förfåkran om upbyggande af detta Palats, hvartill Hans Majeståt med **EGEN HAND** lade första Grundstenen. 3).

Hvad vinst denna Kongelige Gåfva tillskyndat Akademiens Råntkammare, lærer hvar och en kunna inse, som känner behovet af det gamla Orangeriets ombyggnad: hvad förmon Vetenskapen vunnit, utvisar sjelfva platsens uphöjdare och fundare låge: hvad genvåg till Naturens kannedom, genom utvidgade anstalter erhållits, skall Rikets deraf fördublade nytta nu och i all framtid utvisa: det större anseende Akademien tillika tilflyter, skola Utlåningar och Kännare förkunna.

MINNET af denna Högtid är outplånligt inskråpt i mitt hjerta, och min underdåniga
 åtan-

åtankka deraf skall aldrig med tidens fart försvinna. Huru ofta **GUSTAFS** genomträngande blick infett gamla Trågårdens otjänliga låge och bristerne vid dervarande Orangeri: huru nådigt den mildaste ibland Regenter behagat uptaga och med nådigste bifall bekröna en nitisk Lärares underdåniga önskan: 4) med hvad skyndsämhet anstalterne till verkställighet blifvit anbefalde 5): alt år, ännu i denna stund, så lifligt måladt för min Sjal, som min glädje då var gräns-lös, och min enskildta underdåniga vördnad den känslofullaste, renaste, heligaste.

VI, Mine Herrar! vi, som ågt den lyckan, at se dessa murar uprefas, dessa Salar prydas: vi skole altid med förtjusning inse värdet af Denne **KONUNGS** Nåd, och aldrig förgåta, at inom tacksamme bröst uprefa en Minnesvård, teknad med **HANS** Vålgjeringar, hvaraf minnet skall fortsättas öfver grafvens och seklernes gräns.

GU:

GUSTAF ADOLPHUS IV,
 vår nu regerande allernådigste **HERRE** och
KONUNG, **SIN FÖRETRÄDARES** och **HERR**
FADERS Afbild uti Dygder och Like i Mod,
 äger icke endast som **REGENT** den oinfränk-
 taste rättighet til vår underdåniga vördnad,
 utan äfven såsom **VÄLGÖRARE** de högsta an-
 språk på vår outhörliga erkänsla, på vår gräns-
 lösa tacksamhet, för **DESS KONGL.** frikostig-
 het och ovärderliga nåd emot Akademien och
 dess Lärare.

LÄRARNE utan bekymmer för sin ut-
 komst, understödde af en förbättrad lön väl-
 figna i stället den dyrbara Nåd, hvilken
GUSTAF ADOLPHUS såsom
CANCELLER dem beredt, och såsom **KONUNG**
 i nåder stadfäst. Under loppet af framskri-
 dande tidehvarf skall denna Kongl. välgjerning
 väcka tåflan och nit, tackfåjelse och förböner.

AKADEMIEN äger uti det Palats, som i
 dag väcker vår beundran, och som af **KONGL.**
MAJ:TS osparda kostnad vunnit sin fullbordan,
 sin

sin prydnad, det ojäfagtigaste bevis på KONUNGENS höga vård om Vetenskapernas tilväxt, Akademiens heder, Ungdomens undervisning, Fäderneslandets gagn och förkofran,

DEN ypperliga Samling af sällsynte och kostbare Naturens Alster, som länge utgjort en af DROTTNINGHOLMS största prydnader: denna sköna grupp af *Snäckor* och *Koraller*, dem en Stor och Lyfande DROTTNING, en Rikets och Nordens dyrkade PALLAS fordom famlat, stådat och betraktat: denna kostbara prydnad af Naturens Sällsyntheter, som nu förhårligar en af desfa Salar: äfven denna Kongliga Gåfva skal i dag och i evige tider vitna om den ömna kärlek, hvarmed denna Akademi af KONGL. MAJESTÅT alltid blifvit omfattad, och den Vi långt mera beundra, än vi förmå den värdigt erkänna och med tilbörlligt loford uphöja 6).

DETTA Orangeri, som vunnit Utlänningsgars bifall och ej fållan deras beundran: desle

Sam-

Samlingsrum, der Naturens Skatter, til al-
 mån uplysning och nytta, blifvit upstålde: Den-
 na Lårosal, der Naturens Under skola tol-
 kas, — der Rikets Ungdom skall undervisas, —
 der kunnige Mån skola tildanas: desse skola
 vitna om GUSTAVERS Kårlek emot detta
 Lårohus och om desse oförgätelige REGENTERS
 Nåd emot Vetenskaperne och des Lårare.

INGEN ÅRA hade i dag, på Tacksamhe-
 tens Hógtid, för Akademien varit större, in-
 gen GLÅDJE för des Lårare lifligare, än den,
 som skulle utgjort våre önskningars hójd, at
 KONGL MAJESTÅT tåckts med SIN hóga när-
 váro uplysa detta rum, — gifva högsta anseen-
 de åt denna Fest och ifrån SIN Kongl. Thron
 med nådigste vålbehag emottaga våre under-
 dånigste tackfåjeller, varmaste önskningar och
 vórdnadsfullaste vålsigneller.

DENNA tillfridsstållelse skulle varit Of-
 dyrbar, denna Nåd ovårderlig på en Dag, då
 Akademien njuter den lyckan, at hógtideli-
 gen

gen emottaga och inviga detta åt Vetenskaper helgade Tempel, desfa åt FAUNA och FLORA inredda Salar, en ovärderlig gåfva, dyrbar af des ypperliga pragt, dyrbar af Kunskapers odling och tilväxt, dyrbar af Fäderneslandets mångfaldiga nytta.

AKADEMISKE LÄRARNE, samlade uti denna nya Lärosal, frambara i dag högtideligen för KONGL. MAJ:TS Nåd sin djupaste vördnads, sin lifligaste tacksamhets Offer. Eldade af nit för sin KONUNG, sit Fädernesland och sine Medborgare brinna de af åtrå, at visa, med hvad underdånig erkänsla de emottaga af KONUNGENS Hand den dyrbaraste gåfva.

VETENSKAPERNE, alltid tacksamme i den mohn de befordras, alltid frugtsamme i den mohn de njuta skydd och upmuntran, skola, uplyfande och gagnande, uti all framtid blifva de ojäfagtigaste vitnen af KONUNGENS höga ynnest för dem, samt til Efterverld och Kommande Aldrar öfverföra minnet af KONUNGENS

GENS Nåd emot detta Lårofåte och **HANS** oskattbara Skänk åt en nyttig Vetenskap.

RIKETS UNGDOM, som här förfamlas, at vinna mögnad i lärdom och stadga i dygd: som här beredes och fullkomnas till **KONUNGENS** och Rikets tjänst: lifvas af tacksamhetens eldigaste känslor för **KONUNGENS** öma och nådiga Vård om dets väl och Fäderneslandets blomstrande lycka.

DEN tal-rika klafs af nyttige **MEDBOR-**
GARE, hvars röst sållan framtränger till Thronen, men hvars rörde hjertan i tyfthet välsigna sin **KUNG** och landets välgörande **FADER**: desse Millioner af närande Samhålls-Lemmar, stålte öfver Sitt tidehvarf och sin lycka, tända uti erkänfamme bröst de renaste lågor, för **KONGL. MAJ:TS** hulda omtanka om deras väl, befordradt igenom skingrande af Okunnighetens mörker och fördommars villor, igenom spridning ifrån detta ställe af Sanningens ljus och nyttige Vetenskapers tillämpning.

AKADEMIEN, denna Nordens äldsta och största Hög-Skola, denna ypperliga Inrättning för Vetenskaper och Konster, denna Plantskola för Vishet och Dygd: hvarest Millioner Människors uplysning, odling och fälhet beredes: hvarifrån tusende fördomsfrie, kunnige och skickelige Lärare och Ämbetsmän utgå; skall evigt åt kommande tidevarf förvara KONUNGENS dyrbara namn och för kommande Slægter förkunna HANS ovärderliga förtjänster. Uti sine händer skall den upresa åt KONGL. MAJ:T sådane Årestoder, som trotsa tidens förstörande våld, varagtigare, än EGYPTENS *Pyramider* och de *Fjällar*, som emot Norden begränsa KONUNGENS vidsträkt Rike.

DEN TOLK, som med Snille och Smak borde uphöja denne högtidelige dagens Åra, önskade värdigt kunna tekna den glädje, som på allas anleten finnes lifvad och som svallar uti hvarje droppa af hans egit blod; men mit bemödande röjer svaghets

tens stämpel och mit ännu icke nog riktade. Modersmål saknar få väl ord, at tolka värdet af KONGL. MAJ:TS Nåd, som talfått, at uttrycka Svenske Medbröders tackfamma känslor. De rörelser, som hafva sig innom detta bröst, och den rena tackfambets eld, som brinner innom detta hjerta, hvilken lika helig med VESTAS der aldrig skall utflockna: desse skola vitna om de oförgångelige tackfambets Offer, som jag vid åldrens höst, med ungdomens hela värma, för KONGL. MAJ:T i underdånighet nedlägger.

PRÅGLE SAMTIDEN uti Silfver och Guld minnet af desse KONGL. MAJ:TS Vålgjerningar, Frikostighet och Nåd!

RESE EN EFTERVERLD Årestoder utaf Marmor och Granit! Men!

TACKSAMME LÄRARE skola förvara minnet här af uti Känslofulle, underdånigst tillgifne hjertan; och i sine Tideböcker till Framtid och sednaste Efterkommande öfverlämna och föreviga Det!

MINE

MINE HERRAR!

NATURENS kännedom är ämnet för den Vetenskap, som ifrån detta ställe skall spridas.

För THEOLOGEN öppnar sig här ett oändeligt fält till betraktelser, till kännedom och helig vördnad för den Gud, som han tjänar. Han finner denne Guden lika tilbedjansvärd uti Åskans blixtnad och Nordskänetets fladdrande ljus: uti Solens glans och Fixstjernans tindrande strålar, som uti SINAI Thordön och MOSIS brinnande buske.

— lika härlig uti *Amaryllens* och *Gloriosas* prälande blommor, som uti *Påfoglens* lysande fårgor.

— lika förundransvärd uti den ofantelige *Valfisken*, hvilken lastar hela skepp, som uti de osynlige *Infusionsdjuren*, af hvilka Miljoner kunna rymmas innom en enda vatndroppa.

— lika

— lika allvis uti hvarje djur-arts underbara bygnad och hushållning, som uti hvarje blommas minsta delar.

Utan insigt i Naturen känner han ofulkomligt den Gud, som han dyrkar;

— tolkar ofta orätt den heliga Bok, som innehåller Guds uppenbarelser; och

— saknar ofta tusende skäl att väcka öfvertygelse hos Tviflaren.

Den LAG-KLOKE finner här många föremål, som leda honom till begrepp om rättvisa och upmuntran till dess utöfning.

Hela Naturen är en regelbunden inrättning,

— som aldrig afviker från sin Skapares vilja;

— som värdigt uppfyller sin bestämmelse;

— som rättvist fullgör sine pligter, sitt kall.

LÅKAREN, denne i nödens tid, under eländets tilstånd, alltid öme, alltid deltagande Människo-Vänner, är nästan ensam den, hvilken författningar ålägga den sköna och rika Naturens känne-

dom :

dom: som i synnerhet förstår, att använda Naturens stora förråd till sin och sine medmänniskors nytta.

Han finner här de ymnigaste tillgångar för sin Vetenskap, för sin forskning, för den Sjukes hälsa och lif.

Han hämtar här de ovärderlige Medel, som lindra plågan och återställa hälsan.

Han bereder till Låkeedom så vål Djur-rikets och Sten-rikets alster, som Växternas särskilde delar.

Kina-barken och Kamferten,

Opium och Kanelen;

Moskus och Båfvergållen,

Salt-arter och Mineral-vatn,

Alt är ett Ämne för Hans vetenskap,
alt är beredt för Människans behof,
alt är en Gåfva af en Allgod Gud,
alt talar högt till Skaparens ära och lof.

FILOSOFEN, som söker efter verldslig vishet och bemödar sig att utforska Naturens

hemligheter, åger i Naturens betraktande det vidsträktaste fält för sitt snille och sin fattning.

I Naturens beskådande finner han en oändelig vidd för sin undersökning — för sin vettgirighet — sine Sinnens ädlaste bruk och utveckling af sin själs förmågenheter.

SKAPAREN framlägger här icke allenast de Gåfvor, som tjäna hvarje Människa till föda, till kläder, till läkedom; utan den Vise och Vishetens ålskare finner tillika

— uti hvarje djur-art, ifrån *Valen* uti Grönlands haf, intill *Polypen* uti vattudiket:

— uti hvarje ört, ifrån *Cedern* på LIBANON, intill den osynliga *Mosfan* på JERUSALEMS murar,

de utmärktaste spår af den Allgode Gudens vishet och allmakt;

de måst talande och öfvertygande bevis af den oändelige Gud, som uti de ofanteligen stora och lysande Solar, åfven som uti minsta Kråk och hvarje blomma visar

Sig

Sig — lika hårlig, — lika majestätisk, —
lika tilbedjansvård.

HUSHÅLLAREN hämtar utur Naturens milda
sköte så väl sine infigter, som ämnen för
sine behof.

Åkerjorden odlas till Millioner Människors un-
derhåll.

Trågården förädlas genom plantering och ymp-
ning, att gifva ådlare frugter.

Blomstergården förhöjer sitt värde med tusende
lyfande blommor.

Oliven och Vin-ranken,

Thé-busken och Bröd-trådet,

Indigo och Caffé,

Linnet och Hampan,

Mulbårs-trådet och Bomuls-busken

gifva alle, under Måstarens odlande hand, de
rikaste skördar.

NATUREN framlägger för allas ögon den
förtjusande Tafla, på hvilken dess skönheter
blifvit målade, hvilken årligen vid Solens an-

nalkande i alle länder förnyas, som sprider värma och glädje i hvarje lefvande varelse; hvars språk begripes af alle folkslag, — af alle åldrar — och af alle tidehvarf.

NATURENS Skatter indelas uti trenne stora Riken, hvilkas omäteliga förråds-hus innefatta oräknelige ämnen, Människor till gemensamt biträde, underhåll och nytta.

STEN-RIKET

utgör massan af vår Jord, är det tyngsta af alle, lämnar fäste åt växterne och hemvist åt djuren.

Diamanten prålar här med sine lysande strålar,
Guld och *Silver* med sin renhet och färg,
Kopparen med sin smidighet och *Jernet* med sin hårdhet.

Marmorn trotsar seklernas längd och
Graniten tidens förstörande våld.

Platina och *Rubinen* kunna svårligen småltas,
och det flytande *Quicksilfret* svårligen bringas
til en fast kropp.

Bergen med sine skatter gifva jorden styrka
och samband.

Mat-jorden nårer alle växter; och bereder
— den skugga, som *Skogen* gifver,
— den frugt, som *Palmen* frambringar,
— den saft, som *vindrufvan* skänker, och
— det *Sådeskorn*, som föder milliarder lef-
vande varelser.

ALT tjänar *Människan* till nytta:
alt är ett ämne för hennes verksamhet,
alt bidrager till hennes bekvämlighet,
— till hennes höfsning och förädling,
— till hennes nöje och lyckfälgghet.

VÅXT-RIKET

täcker och bekläder den yttre jordskorpan:
— målar den gröna med tusende blomster be-
prydda ången:
— skänker vålluft åt vår lukt uti doftande
blommor:
— och ögat den vackraste anblick uti *Lilior*
och *Tulpaner*.

Hår

Hår ser man *Palmen* uphöja sin resliga krona.

— *Skogen* bjuda lugn och tilflygt åt djuren:

— *Trådets* stam gifva ämne åt *Skeppet*, *Palatset* och *Meubler*:

— *Busken* frambringa *Frugter* och *Bär*:

— *Rankan* framalstra *Drufvan* och *Vinet*:

— *Linnet* beredas til tågor och lårft:

— *Indigo* och *Lafvar* gifva förträffliga färgor:

— *Cocosnötter* och *Brödfrukt* — *Hvete* och *Risgryn* bjuda läckre och födande Rätter.

Växterne finnas öfver alt utplanterade.

De finnas få vål på ISLANDS nakna klippor under norra Polen, som under Æquatorn på INDOSTANS bördiga fält.

De pryda få vål den kalla LAPPMARKENS isiga Fjällar, som de af Solen förbrända länder i AFRICAS torraste öknar.

De äro således till tjänst, få vål för den fattige *Grönländaren*, som för den yppige *Indianen*:

— för den eldige och uplyste *Européen*, som
för

för den tröge och okunnige *Morianer*:

— för *Djuren* så väl, som för *Människan*.

INGEN Vrå uti Verlden är så aflåge, ingen plats så ringa, att den icke åger någre af detta Rikets alster, hvilkas olika skapnad, storlek, färg och beklådning utgöra det Alphabet, det såkra språk, som underrättar Oss om Deras inbördes slägtskap,

Deras art och natur,

Deras nytta och ändamål.

DJUR-RIKET

är det fulkomligaste af alle.

Dess lefvande och rörlige varelses trifvas öfver alt,

Dåggande Djuren spridas öfver fältet:

Foglarnes svinga sig i luften öfver skogar och berg:

Fiskarne simma lekande under vatnets krusiga bölja.

Hvad Maska utgör icke *Valfiskens* kropp?

hvad styrka träffas icke hos *Elefanten*, *Noshörningen* och *Buffeln*?

hvad

hvad snabbhet hos *Hjorten*, *Gäfellen* och *Zebbran*?

hvad pragt åga icke *Påfogelens* fjådrar?

hvad förträffelig stämna hos *Nektergalen* och
Trahten?

Huru konstigt utbreder *Spindeln* sitt *Nåt* uti
luften?

huru artigt inrättar *Båfvern* sin byggnad i strö-
men?

huru hårdig är icke *Kamelen* i öknen?

huru nyttig är icke *Renen* i Nordens kallaste
Fjällar?

TILL Människans nytta och gagn

hvad oräkneliga *Millioner* af *Fiskar* måste icke
årligen besöka hafvets och sjöarnes stränder?

hvilka otaliga skaror af *Flytt-foglar* göra icke
årligen sin påhålsning hos vår aflågsna
Nord?

Elefanten är förundransvärd med sin snabel,

Kameloparden med sin långa hals,

Hjorten med sine grenige horn,

Örnen med sin skarpa syn,

Pelikanen med sin stora hakpåse,

Fjärilen med sine prålande färgor,
Snäckan med sitt täcka skal och dyrbara pärla.

DET tilhör Människan, at höja sin själ till Guds åra, då hon betraktar Gud i Hans skapade Verk, och då hon nyttjar dem till de ändamål, hvartill de blifvit henne gifne.

EHURU den så sällan kännes, sällan upfylles, är det likväl en af våre förste pligter,
 — att känna Naturen,
 — att inse värdet af Naturens stora och undransvärda Kedja,
 — att med andakt och beundran betrakta dess pragt,
 — att med klokhets och eftertänka använda dess alster.

NATURENS betraktande är otvifvelagtigt en af de äldste, en af de först odlade Vetenskaper. Människan har i alle tider utur Naturens Riken hämtat sine behof, sine bekvämligheter, sine nöjen. Men länge dröjde det, innan denna Vetenskap blef lysande och många tidevarf
 för-

förflöto, innan den vann samma understöd, samma upmuntran, samma beskydd, som andra des Systrar.

HVILKEN mängd utaf Sekler behöfdes icke, för att väcka Människor ur den slummer, i hvilken fördomar, mörker och tvång hade insöft dem? Det fordrades för att afbryta en sådan dvala, at Boktryckeri-konsten skulle först upfinnas, för att utvidga Lärdomens krets: att en ny verls-del skulle upptäckas, för att utbreda handel och frihets-begrepp: att Påfvens och Fanatismens Thron skulle skakas, som länge och envåldigt fjättrat både Monarker och Folkflag, både tankar och uplysning, både nyttige upptäkter och deras tillämpning.

NATURENS kannedom utvidgades med nya Länders upptäkt, hvilkas sköna och gagnande alster retade Européernes nyfikenhet, väckte deras beundran och förskaffade deras lefnad nya behag.

BOTANISTER upkommo i alle länder, lärde Sällskap inrättades, Trågårdar och Orangerier ökades, nyttige Växter till föda och Låkedom odlades, och tidehvarfvets föllhet fördubblades.

KONUNGAR och Förstar, Rike och Lärde förenade sig alle, att gynna Naturens kändedom, att samla dess föllsyntheter, att draga deraf en verkelig nytta; Och pragtfulla Samlingsfalar började öfveralt lysa af Naturens dyrbaraste, förundransvärdaste Smycken.

MEN, för att väl känna, att riktigt urkilja alle desse oräknelige Arter: för att uppställa dem uti en naturlig ordning, behöfdes visse Indelnings-Methoder, som efter hand upkommo, utvidgades och förbättrades.

DEN förhämste, den ypperste, den lättaste af desse Methoder hedrar, och skall alltid hedra vårt Fädernesland.

I dag, för Ethundrade År sedan, föddes den Man 7), hvars snille framträngt emellan
mot-

motgångens vågor, afundens förfåt och förföljelfens dolda klippor: som med manligt tålmod och fortsatt ståndaktighet uphunnit sitt ärofulla mål: som åt sig sjelf lämnad aldrig misströstat: och som understödd visat, hvad snillet styrka förmår och uträttar.

Denne Man var LINNÉ: en Man, som tilhört Ofs genom sin kärlek, vänskap och välvilja: som tilhört detta Lärohus genom sine insigter, sin lärdom, sine arbeten: en Man, som varit ett ljus för sitt tidehvarf, en prydnad för sitt slågte, en heder för sitt Fädernesland: en grund-läggare af sin Vetenskap; en uprigtig vän af sine Medbröder, en Far för den Studerande Ungdomen, en verksam och nyttig Medborgare. Förfynen hade utrustat honom med många och förträffelige företräden uti qvickhet och fålsynte egenskaper: med en fallenhet utan like för sin älskade Vetenskap: med ett ådelt mod, att segra öfver sin tids fördomar och tvång; och med en rik förmåga,

både

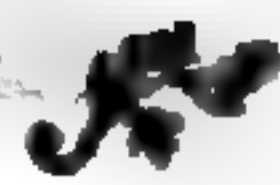
både att uttänka och att framställa sine fynd i den angenämaste, ofta måst öfverraskande Synpunkt.

HAN omfattade alle Naturens Riken. Alle desse gaf han en ny rigtning, en ny method, ett nytt anseende, som förvånade Vetenskapens, på den tiden lefvande, Lärare och Hjeltar.

BOTANIKEN var i synnerhet den, som utgjorde Hans favorit-studium, hvars vidlyftighet han lättat, hvars anseende han uphöjt, hvars gränfor han utvidgat, hvars stora nytta han visat och stadfäst.

DET är denna, som tilvunnit honom så almannt bifall, flåtat honom så många lagrar, och åt odödligheten invigt hans namn. Det var på denna bana, som hans eldiga själ, hans lifliga bildningsgåfva, hans systematiska snille, hans outtrötteliga verksamhet förnåmligast utmärkt sig.

L I N.

LINNE föddes uti *Stenbrohults* Församling innom Småland, och i sin Faders Trågård fattade han för FLORAS blomster en kärlek, som sedan ledt honom till all den ära, han vunnit, — till all den höjd af aktning, som tidehvarfvets Lärde honom visat.

UNDER fortsåttningen af sine Studier uti *Vexiö*, *Lund* och *Upsala* 8), har Natural-historien alltid varit hans utmärkta föremål och igenom ovanlige insigter i denna tilvann han sig alltså de Gynnare, de mågtige Beskyddare, som, under fattigdomens tryckande brist och ovännens förfåt, ädelmodigt räckte honom den hjälp och den upmuntran, som fordrades för att underhålla den eld, Naturen uptändt uti Ynglingens bröst. En ROTHMAN, en STOBÆUS, en CELSIUS voro de Mån, hvilkas förstånd och hjerta voro vida öfver sin Samtids fördom och grundsatser, hvilkas namn fortjäna, at teknas med gyllene bokstäfver.

EN mōdosam och farlig, men nyttig och berōmlig *Resa* til LAPPLAND, var en frugt af Upsala Societets inrättning och Dets ynnest för Vår LINNÉ 9), som sedan besökte DALARNE och dets fjällar, innan han antrådde sin utrikes *Resa*, för at, efter den tidens vana, förvärfva sig en Doctorshatt och utomlands-låra, hvad brist på gagnande inrättningar nekade honom här hema, at vinna.

UTI HOLLAND, detta för Mänsklig och Medborgerlig frihet, — för sin vidsträckt handel och myckna rikedom, så ryktbara, som af sine Akademier och Lårde lysande land, grundade vår resande Landsman sit rykte, sin namnkunnighet, hvilke sedan beständigt i sin tilväxt skulle spridas till alle länder, till alle Lårohus, till alle Lårde, och bereda honom den Lagerkrans, som evigt grönskande, evigt skall pryda Dets hjesa 10).

EN BOERHAVE, en GRONOVIVS, en van ROIJEN, en BURMANNUS, alle uti Lårdoms-
hista.

historiens håfder odödliga Mån, omfamna icke allenast vår refande Yngling med ynnest och kärlek; utan stunne öfver hans insigter, hans kannedom och bekantskap med Naturen, upmuntra, understödja, hedra, samt hos sin rikaste Landsman, Vetenskapens störste Gynnare, en CLIFFORT, anmäla honom såsom Floras förste Gunstling. Härstädes utgaf han sine förste arbeten, hvilke uti Vetenskapen uptändt det ljus, som få vidt utspriddt sig till alle verldsdelar, — som få mycket gagnat millioner våre likar, — som få hedrat vårt Fädernesland och beredt vår refandes lycka II).

VÅR LINNÉ, ehuru mycket firad af Utlänningar, ehuru smickrad af deras lysande anbud, kunde dock icke hvarken förglömma eller för alltid öfvergifva sitt ålskade Fädernesland. Hógt värderad och ómt ålskad af utrikes Lårde, återler han sin fosterbygd. Låmnad der åt sitt eget óde, finner han ingen beundrare af sin okända Vetenskap; ingen Me-

cenat,

cenat, som infer des's värde; ingen, som bidrager til det anseende, som denna nyttiga Vetenskap snart skulle vinna. Hans redön utgifne, för Vetenskapen få dyrbare ungdoms arbeten, hade tillika upväckt emot honom en oväntad afvund, en oförtjänt smådelse af en SIGESBECK med flere. Och denna hans första hålsning, vid åfyn af en dyrkad fosterjord, var hvarken smickrande eller upmuntrande.

EHURU begåfvad med mycken styrka i själen, att höja sig öfver sitt tidehvarfs mörker, fördomar och ondskas, kunde det dock ej annat, än swårta honom, att se sig beröfvad den enda skatt, han ägde, — den han så dyrt förvärfvat, — sin heder, sin ryktbarhet. Engagerad, såsom Amiralitets Medicus i Stockholm, hade han nästan beslutat, att öfvergifva sin kåra Natural-historia, då han yttrade sig i bref till sin vän BURMANNUS i Amsterdam: *Æsculapius dat Opes, Flora excitat tantum Sigesbeckios.*

VETENSKAPERNE äro like ómtåliga växter: de sednare fordra vård af en skickelig hand; de förre, om de skola gagna, om Lårofåten skola hafva anseende, tarvva Ófverhetens beskydd, åfven som Lärare Dets upmuntran och belóning.

SANNINGENS styrka är väl alltid stor, och óemotståndelig segrar den alltid i längden; men för en sådan seger behófvas stundom hela Sekler och denna seger är, åndock alltid dyrköpt utan Ófverhetens mågtiga hágn. En HUSS och en LUTHERS Historier bára vitne három, och alle de länder, der villosatser och egennytta lika envist försvaras, som de äldste folkslag försvarade sine Orakler; der underfåtarne, lánkte i låtrja och overksamhet, hóljjas af mörker och vidskepelle; der nyttige förbättringar till utófningen hindras och Måniskors förådling försummas.

FÖRE GUSTAF I:s tid fans uti Riket icke en enda skickelig *Läkare*; ifrån HAMBURG och

och LYBECK hämtades *Kål, Rötter, Humbla* och flere nödvändighets varor; *Svenske Bergverken* drefvos med utländske händer och främmande *Handelsmän* riktades uti en tid, då *Svenskar*, slafviske under utrikes Regenter, och ännu mera slafviske under Katholska Prästerskapets jernspira, olyckelige och beklagansvärde, ledo och misströftade.

HVILKEN skulle väl önska återse desse tider, denna fattigdom, denna vanmagt?

LÅTOM oss höja vår tacksamhet till Förfynen för det KONUNGA-HUS, som *störtat* Tyrannens vålde, *renat* Religionens sanningar, *förbättrat* Rikets hushållning, *upmuntrat* Vetenskaper, *befordrat* Konst, *skyddat* Handel och Naringar, *gymnat* den sanna Uplysningen och *stadgat* Underfåtares frihet, säkerhet och välmåga.

ÅTERKALLÖM tillika med erkänsla minnet af de *Män*, som höjde öfver sin samtids Ordogrål, inskränkta Lårdom, Fördomar och E-

gennyttat banat den våg, på hvilken deras efterträdare med bättre framgång kunnat skörda mognare frugter och, med en större sanningens styrka, skingra de mörkare tiders föråldrade sedvanor, samt för kommande slåtter bereda ljusare dagar.

I vördsamt Minne vare alltid heligt en **RUDBECKS** oförgätelige namn. Den äldre *Olof*, detta Lårosåtets ovärderlige Lärare, denne oförliknelige Polyhistor, denne så i theoretiske, som praktiske Kunskaper ojämförlige, denne för drift och outtröttelig verksamhet så högt förtjänte man, har varit den förste, som härstädes grundlagt *Läkarekonsten*, upbyggt *Anatomisal*, inrättat *botanisk Trågård*, och med en ovanlig snilles styrka undanröjt de första hinder, som de praktiske Vetenskaper så ofta erfarit.

HELIGT vare alltid de Lärares minne, hvilke uti lyckligare tider, igenom sin lärdom och nit, igenom snille och verksamhet befordrat

drat

drat det nyttiga, hedrat sitt tidehvarf och gagnat sitt Fädernesland.

LÅTOM Ofs, då vi åt dem uprese För-
tjänstens Årestoder, med värdighet underhålla
den heliga eld, som de uptåndt!

VID det sist förflutna Seculi början hade
Vetenskaperne ännu icke hunnit utveckla sig
utur sin linda, och flere af de praktiske, såsom
Natural-historien, Kemien, Fysiken, Medicinen och
Hushåls-Konsten voro dels aldeles okände, dels
icke höjde till den grad, att nyttan deraf kunde
skönjas. Ett kommande Slägte skulle först
njuta en lycka, öfver hvars saknad det då
varande nödgades sucka.

EN KLINGENSTJERNA fann vid Akade-
mien icke någon Lärare, som kunde under-
visa sig i Algebern: ingen *Medicinæ Studiosus*
kunde erhålla en Doktorshatt inom Riket:
ingen enda *Bergsman* upammas. Uti Låro-hu-
sen disputerade man secteriskt nästan endast
om meningar och ord: och LINNÉ fann, vid
fin

sin hemkomst, *Ört-kunskapen* med dess Trågård och Orangeri bortglömd och öde, *Natural-historien* och *Kemien* aldeles okände, samt de öfrige Vetenskaperne lika få litet lysande, som understödde och uplifvade.

VETENSKAPERNE lågo ännu, äfven vid Rikets Högskolar, höljde af den tjocka diu-
ba, som det då ingångna Tidehvarfvets up-
klarnande ljus skulle skingra, och som, vid en
stor PRINSESSAS ankomst till vår Nord,
skulle försvinna för en KLINGENSTJERNA, en
DALIN, en ROSENSTEIN, en WALLERIUS,
en LINNÉ.

Vid sidan af Thronen visade sig nu en
gladare Morgon-rodnad, och på den svenska
Horisonten upgick en ny Sol, som spridde sine
vålgörande strålar öfver alt: som gaf värma
och lif åt skickelighet och konst, — upmun-
tran och beskydd åt kunskaper och fliten.

HENNES Kongl. HÖGHET, sedermera
Sveriges Nådigsta DROTTNING, **L. O. V. I. I.**
S. A.

SA ULRIKA, öppnade för Vetenskaper och Konster ett aldeles nytt tidehvarf; och en **TESSIN**, den ädelmodigaste Mæcenas, högaktade Snillet, upmuntrade fliten, understödde Skickligheten, och belönte Förtjänsten. Utan denne Store Man, denne ojämförlige Gynnare, hade vår redan vidtfågdade **LINNÉ** sannolikt förblifvit en obemärkt Läkare, och, såsom tusende andre, lefvat och dödt, utan att hafva lyft, utan att saknas och utan all annan förtjänst, än den, att i sin krets hafva verkat: utan all den åra, som hedrat både honom och hans hembygd.

MEN denne Vetenskapens höge Beskyddare omfattade vår ifrån Holland hemkomne Doktor **LINNÆUS** med en utmärkt ynnest och genom sitt mågtiga inflytande befordrade honom till alle de Åroställen, han sedan intagit.

SNART fåstades **LINNÉ**, såsom *Lärare*, vid Rikets främsta Hög-Skola 13): utmärktes med Titel af Konungens *Archiater* 14): dubbades til *Rid-*
dare:

dare 15): uphöjdes i *Adeligt Stånd* 16): hedrades med nåd och förtroende vid ett lysande Hof 17): och fåg sitt namn uti *Medailler* ryktbart och för- evigadt 18).

Uti en så lyckelig tidpunkt, med så upmuntrande bifall fråntrådde Archiater LINNÉ, i sin ålders muntraste vâhr, på Vetenskapens vidstråkta bana: stadfästade med nya Skrifter sitt upgifna System: ökade med nya fynd sine förre uptåker, och med manlig styrka visade värdet af en Vetenskap, hvars nytta är lika så allmän, som den förut varit misskänd och föraktad.

BOTANISKA Trågården förnyades, Orangerier upbyggdes, Samlingsrum inrättades och Läkarekonsten vann stadga och bestånd 19). Dyrbara Samlingar förårades af Konung **A. D O L P H E F R E D R I C H E**, Grefve GYLLENBORG, af GRILL och flere Vetenskapens ålskare 20).

Uti den nyligen inrättade Vetenskaps Akademien i Stockholm, valdes LINNÉ
till

till dess förste Præses 21). Sedan förråttade Han på almån bekostnad färskildte Refor till färskilde Rikets Landsorter, att upföka och till almån nytta befordra dess färskilda naturliga alster 22).

LINNÉ'S stora förtjänst emot Vetenskapen bestod förnåmligast deruti, att han upförde dess bygnad på en ny, en lättare Method: — att han för den samma, ut-tänkte ett nåstan nytt språk: — att han stadgade bemärkelsen af hvarje ord: — att han gaf större fåkerhet åt Genera och triviala namn åt Species. Hvert och ett af desse få nyttige, som djerfve, företag hade varit tilräckeligt, at förvärfva en Vetenskaps Reformator odödlighetens Åra och sin Samtids uprigtiga tacksamhet. Fructifications delarne hos Växterne voro väl förut icke aldeles okände; men före LINNÉ hade ingen vågat förkunna dem lika almånne, som högst nödvändige. Lika som tusende Människor hade beskådat Himmels lysande Hårar af Stjernor och Planeter, utan att blifva antingen

gen en COPERNICUS, eller en NEWTON; lika-
 få hade mången vandrat på Växt-rikets vida
 fält, utan at lifvas af en LINNÆI Anda.

UTI sine Lectioner föredrog han sin Vetenskaps särskilde delar med ett naturligt behag, i en okonstlad ordning. De viktige Sanningar, som flöto från hans läppar, vitnade alltid om hans djupa insigter, hans stadgade öfvertygelse, hans vidsträktade erfarenhet: om en värma, en ifver och en kärlek för det sanna och nyttiga, som förtjuste hans Åhörare, — som tillvann honom så många skickelige Lärjungar, hvilke utspridde till alle verldsdelar eröfrat tusende förut ofsedde Naturens skatter, och updagat oräknelige nya föremål till granskning, till nytta och bekvämlighet för lefvande och kommande slågter. Igenom dessa uptåcker har Geografien, Läkarekonsten, Husbålsvetenskapen och Naturalhistorien vunnit en oväntad tilväxt; Filologien ett klarare ljus: Filosofien blifvit höfstad och förädlat. Många förut okände Läkemedel användas nu till de Sjukas tröst:

tal-

tal-rike; förut obekante födo-ämnen och frugter pryda nu våre bord: flere främmande tyger utgöra nu vår beklädning och en snart oräknelig skara af utländske Tråd-flag och Blomster försköna våra Lundar och Plantager 23).

UPSALA Lärofåte, utrikes knapt kändt till sjelfva namnet, blef ryktbart igenom LINNÉ'S Vetenskap, LINNÉ'S namnkunnighet: högaktadt af utländske Lärde och besökt af deras Söner 24).

FÄDERNESLANDET, lifvadt af ådlare kånflor, uphöjdt ur sitt mörker och ledt af en stigande upplysning, infer sin fördel, undersöker des värde, erkänner des nytta och begagnar des vinst. Almån och enskild hushållning förbättras, Fabriker och Konster inrättas, Vetenskaperne göra nya framsteg, vålmåga och Sällhet utbredas och förökas.

På sin ålderdom åtnjót Archiater LINNÉ den fålsynta Nåden, att emottaga Konung GUSTAF III:s höga besök 24), att af Konungen begåfvas med en dyrbar Ört-Samling 25) och

och hugnas med en dubbel Lön för sin öfriga lifstid 26).

UTOM Riket ågde han de Lärdes enhålliga bifall; inom det sine Landsmäns almånna kärlek, sine Medbröders uprigtiga vånskap, sine Lärjungars grånslösa tilgifvenhet.

SÅSOM Lärare kände han icke allenast sin Vetenskap, utan fatte deri alt sitt nöje, att befordra dess framsteg, — att göra den angenäm för sine Åhörare, och nyttig för sine medmänniskor. Derpå använde han all sin tid, utan att skingras af bi-syflor; derpå upoffrade han hela sin lifstid, utan att spilla den med hushåls-bekymmer. Denna utgjorde alltid hans glädje: denna förljufvade alle hans dagar 27).

HEDRADE EN RUDBECK, både *Fader* och *Son*, sitt tidehvarf med mångfaldig lärdom: gagnade de med outtröttelig flit, och med varmaste nit bröto den första isen: undanröjde de med ståndagtighet de svåraste hindren för deras Vetenskap på detta ställe; så har det lyckats en LINNÉ, att i en fördelaktigare tidpunkt

punkt gifva samma Vetenskap en fastare grundval, ett högre anseende, en oförmodad tilväxt, en nyttig till-lämpning till almånt gagn. Han har banat den väg, på hvilken efterkommande kunna bringa Kunskapers ljus till en högre krets, och utvidga deras nytta till tusende föremål. Han har på en mindre högd till Vishetens Tempel jämnat den bana, på hvilken andre med lättare steg i ett klarare ljus kunnat vinna på ett höjdare ställe, en vidsträktare Synkrets, samt med den fakla han up-tåndt, fortplanta den vålgörande Eld, som skall lysa och gagna vårt slågte.

TVÅNNE Store Regenter hafva i synnerhet med Konglig Nåd omfattat vår LINNÉ. Högstsalig Konung **A. D O L F J E R J E D R I C J E** var des s störste, så väl, som des förste befordrare till alle de heders-ställen, på hvilke han blifvit uphöjd; och Konung **G U S T A F** III, har med all den Nåd upmuntrat och belönat hans för-tjän-

tjän-

tjänster, som någon sin kunnat önskas af en Underfåte och hedra en Stor Monark.

AFVEN detta Rum skall vitna derom, der Vetenskapen evigt skall toika denne Store KONUNGS Nåd; och der LINNÉ'S Bildstod skall i en framtid förkunna Vår nu regerande Allernådigste KONUNGS Vilja: att *Förtjänsten hedras och Vetenskapen gynnas, understödes, befordras.*

I dag, på förtjänstens Hógtid, sakne vi vål en LINNÉ, denne förtjante Man, i vår krets. Mer, ån 30 år åro med tidens ström framflutne, sedan han hedrade denne Lårostol. Men, Hans namn skall lefva oförgåttligt ibland Oss: hans minne förvaras heligt i våre tideböcker: hans förtjänster hógaktas; och

- den uplysning han beredt,
- det nit han har vifatt,
- den nytta han åstadkommit,
- det anseende han förvärfvat,

skal tjåna Oss till efterfóljd och upmuntran!

Historiske Uplysningar.

1) Är Inscription på den Medaille, som Kongl. Akademien i Upsala låtitprägla öfver Konung GUSTAF III:s Cancellariat, år 1764.

2) Inscription på den Medaille, som präglades öfver Hans Maj:t, vår nu regerande Nädigste Konung, GUSTAF ADOLPH, år 1796, af Upsala Akademi.

3) Gåfvo-brefvet med stora Sigillet är utaf följande innehåll:

Wi GUSTAF med Guds Nåde, Sveriges, Göthes och Wendes Konung &c. &c. Arfvinge till Norige, samt Hertig till Schlesvig Hollstein &c. &c. Göre vitterligt, at om Wi redan i de yngre åren med huldhets och omvårdnad omfattat Nordens äldsta Lärofåte, Wår Academie i Upsala, Så hafve Wi ännu mera under loppet af Wår Regering varit Sorgfällige, at befordra Dets heder och

tillväxt, då utom Vår egen tillfridsställelse, och den äran, at fullkomna hvad de tvänne Störste Konungar, hvilkas namn Wi bäre, med få mycken omsorg sökt at befrämja, Wi icke allenast derigenom vunnit et tillfälle, at uti Vårt Egit efterdöme lära Vår Käräskelige Hert Son, at högst akta den lycka, som ätsöljer Spiran öfver et uplyst Folk, utan ock dageligen njure den hugnad, at se Svenska Snillen höja Sig till Vetenskapernes fullkomliga kändedom.

At vinna desfa ändamål, få värdige Vårt bemödande, hafve Wi äfven undersökt alla Academiens Inrättningar och hvilka af dem kunnat fordra ändring eller förbättring. Deribland hafve Wi funnit Botaniska Trågården med desfs Samlingar, i anseende både till läget och utrymmet böra flyttas till et i bägge desse afseenden mera tjänligt Ställe. Så länge den lärda Werlden uti denna Vetenskap endast erkände von Linnés Lagar, upfyllde hans stora Namn och Kunskaper, alt hvad häruti saknades. Men nu mera, sedan uptäkterna ökat sig, och Utlänningar, ledde af hans Ljus, börjat täfla med hans Landsmän, fordrar hans Minne och Academiens heder de anstalter, hvarigenom hans skickelige Efterträdare må kunna bibehålla hans företräde. I sådan affigt hafve Wi i Näder beslutit, icke allenast, at af Våra enskilda medel besörja omkostnaden vid anläggningen af en ny Botanisk Trå-

gård med alla nödvändiga Hus, utan ock velat dertill
 uplåta den vid Slottet härstädes varande Luft-Trågård,
 jämte Etthundrade Tolf Quadrat alnar Jord utanför dess
 Vålstra sida. Till följe deraf vele Wi härmed afhända Ofs
 och Kronan, såsom Wi ock genom detta Wårt öppna Bref
 affåge Ofs och Kronan, för nu och tillkommande tider,
 all ägande rätt till bemälte Trågård och Jord, hvilken Wi
 deremot föråre Wår Academie i Upsala till evärdelig ägo
 och besittning, endast med vilkor, at Trågården, till
 Träd, Planteringar och Alléer m. m. underhålles i det
 skick den nu är, samt at han nyttjas till det Bruk Wi
 honom ägne, nemligen till Botaniska Örters och Växters
 skötande och planterande. Thet alle, som vederbör,
 hafve sig hörfamligen at esterrätta, Till yttermera visso
 hafve Wi thetta med Egen Hand underskrifvit och med
 Wårt Kongl.° Sigill bekräfta låtit.

Upsala Slott den 17 Augusti 1787.

G U S T A F.

(L. S.)

E. Schröderheim.

Donations-Bref för Upsala Academie uppå Slotts Trågården.

Concordantiam testor

Gab. Ruda

Acad. Camerer.

E

Detta Donations-bref öfverlämnade Hans Maj:t Konungen med egen Hand till Akademiens Procanceller Herr Årkebiskopen, uti Hoffstatens, Consistorii Academici och en tal-rik mängd Åskådares närvaro, hvarefter Grundstenen afven af Konungens Hand lades, under ljud af 128 Kanon-skott. Under Grundstenen inlades af alle gångbare mynt, samt Medailleerne öfver Konungens Kröning, Kron-Prinsens Cancellariat och LINNÉ. På Koppardofan, som förvarar desse mynt var inscriptionen följande:

GUSTAFVUS III

ut bonis Artibus et præsertim Scientiæ in Gentis laudem a Carolo LINNÆO ad fastigium evectæ consuleret simulque memoriæ consecraret auspicia, quibus Filius

GUSTAFVUS ADOLPHUS

Academiam Upsaliensem tuetur, has ædes exstruere voluit primis sua manu locatis fundamentis die XVII Augusti MDCCLXXXVII.

4) Hans Majestät, GUSTAF III, som, under en längre tids vistande uti Upsala, ofta incognito afhörde Professorernes Lectioner och nästan dageligen besökte Botaniska Trägården, fann den sednare inskränkt, till sitt läge otjänlig och ofund. På nådigste tillfrågan, huru allt skulle bäst kunna hjälpas, behagade Konungen, med en denne Store Monark egen mildhet och synnerlig Nåd uptaga min underdånigste önskan, at Kongl. Slotts-Trägården måtte till Akademiens tjänst och till inrättande af

en Botanisk anläggning uplåtas och öfverlämnas. Hans Maj:t täcktes med så mycket mera nöje och nådigste bifall bekröna denna vågade önskan, som Slotts-Luft-Trädgården endast tjänte till prydnad för Slottet och till den ändan underhölls af Kronan med dryg kostnad, utan att någon sin kunna vinna en så stor och utmärkt blomsterrik prydnad, som den sedan erhållit.

5) Redan andra dagen, efter gjord underdånig hemställan, afgick till Profesör TEMPELMAN befallning, att ifrån Stockholm ankomma till Upsala och att uprätta ritning på den tillämnade byggnaden, hvartill före hösten gräfning skedde och grunden med underslag af bjälkar lades. Arbetet fortsattes sedan med drift och skyndsamt under de följande åren.

6) Samlingarne utaf Insecter, Snäckor, Coraller, örter m. m. som fordom af Hännas Maj:t, Drottning LOVISA ULRIKA blifvit uti Holland upköpte, till större delen af *Sebas* Samling, och som förvarades på Drottningholm, blefvo af Kongl. Maj:t GUSTAF ADOLPH nådigst donerade, år 1802, till Upsala Akademie och samma år af mig hit transporterade, samt sedan uti det öfre Samlingsrummet ordenteligen upstälde och inventerade.

Arch. *Bæck* säger väl i sitt Åminnelse-Tal öfver *Linné* p. 58, då han talar om Natural-Samlingarne på Drottningholm, att de höllos i den ordning, som *Lin-*

næus stått dem, efter -dessa upgifna beskrifningar, allteknadt med hans namn. Men, då Kongl. Maj:t år 1802 i nåder behagat skänka Insecterne, Snäckorne, Corallerne, samt *Kalms* och *Hasfelquists* Örtsamlingar, fans, utom dem Profesfor *Ol. Swartz* nyligen å Snäckorne påkliftrat med tryckte etiketter, icke ett enda namn på några af alle desse Naturalier af *Linnés* hand. Jag sökte väl med yttersta noggranhet, att finna någonstades något namn påskrifvet med *Linnæi* egen stil, som var mycket fin och ganska känbar; men kunde icke på ett enda ställe upptäcka minsta spår dertill. Insecterne voro i synnerhet illa medfarne och sönderfallne, utan någon betydande ordning och till en del felande, enligt förteckningen i *Musæo Reginae*.

7) *Carl LINNÆUS* föddes år 1707 d. 13. Maji, efter gamla Stilen, uti RÅSHULT By. Fadren *Nicol. LINNÆUS* var då Comminister uti STENBROHULTS Församling och blef sedan Pastor derstädes. Modren var *Christina BRODERSONIA*.

8) År 1717 sändes han till VEXIÖ Skola, hvarifrån han afreste till Akademien i LUND 1727 och sedan till UPSALA 1728.

9) Resan till LAPPMARKEN förrättades 1732 och sedan till DALA-fjällen 1734.

10) Ankom till HOLLAND 1735 och blef promoverad Medicinæ Doctor uti HARDERVYK samma år.

11) Under vistandet i HOLLAND utgafs på trycket
aldraförst

1735. *SYSTEMA Naturæ*, uti Leiden, i stor Imperial-
folio; på 14 fidor innefattades då alla tre Na-
turens Riken.

1736. *BIBLIOTHECA Botanica*, Amsterd. 8:o p. 153.

FUNDAMENTA Botanica, Amst. 8:o p. 36.

METHODUS coninnandi Histor. Leid.

MUSA Cliffortiana, Leid. 4:o p. 46. T. 2. æn.

1737. *CRITICA Botanica*, Leid. 8:o p. 270.

FLORA Lapponica, Amst. 8:o p. 372 T. 12 æn.

GENERA Plantarum, Leid. 8:o

COROLLARIUM Generum.

HORTUS Cliffortianus, Amstelod. Fol. p. 501.

T. 36. æn.

1738. *CLASSES Plantarum*, Leid. 8:o.

12) Sedan han besökt på kort tid både ENGLAND och FRANKRIKE, hemkom han till SVERIGE om hösten 1738.

13) Utnämndes 1741 efter ROBERG till Anatomiae och Medicinæ Profesor, men bytte sedan 1742 Profes- sion med ROSENSTEIN, som då efter Archiater RUD- BECK var Medicinæ och Botanicæ Profesor.

14) År 1747, utaf Konung FREDRICH.

15) Af Nord-stjerne-Orden, utaf Konung ADOLPH FREDRICH, 1753.

16) År 1757.

17) Honom visades det nådiga förtroende, att på de Kongl. Lust-Slotten, i ordning ställa och beskrifva Deras Majeståters, Konung ADOLPH FREDRICHS och Drottning LOVISA ULRIKAS dyrbara Natural-Samlingar, öfver hvilke blifvit utgifne:

MUSEUM ADOLPHI FRIDERICI. Stockh. 1754. fol.

MUSEUM Reginae LUDOVICÆ ULRICÆ. Stockh. 1764. 8:o.

Museum Tessinianum, var redan förut utgifvet i Stockh. 1753 i folio.

1773 förordnades han, att vara Ledamot af Bibel-Commissionen.

18) En Jetton präglades 1746, till LINNÉS ära, dedicerad till Grefve TESSIN.

En annan af Vetenskaps-Akademien, 1758.

och en Medaille 1780 utaf Konung GUSTAF III. efter LINNÉS död 1778.

19) Igenom Grefve Carl GYLLENBORGS, Akademiens då varande Cancellers höga försorg, uprättades å nyo den ödelagda Botaniska Trågården, hvilken redan år 1655, af Profesfor Olof RUDBECK blifvit anlagd, men

1702 med Upsala Stad afbrunnit. Ett nytt och för den tiden nog rymligt Orangeri upbyggdes och ett litet rum för Samlingar inrättades.

20) Dupletterne af Konungens Samlingar skänktes till Akademien och desse ökades af Grefve GYLLENBORG, GRILL, PETRÆUS, LAGERSTRÖM och AHLSTRÖMER, som ses af mine Disputationer om *Musæum Naturalium Academicæ Upsaliensis*.

21) År 1739, hvilket Presidentskap tillföll igenom Lottning emellan de fyra förste Akademiens Stiftare och nedlades med ett TAL, hållet om *Märkvärdigheter i bland Infekterne*.

22) ÖLÅNDSKA och GOTTLÅNDSKA *Resan* utkom 1745,

WESTGÖTHA *Resan* 1747 och

SKÅNSKA *Resan* 1751, alle uti Stochholm, in 8:o.

23) Efter hand utkommo följande Skrifter:

FLORA *Svecica*. Stockh. 1745. 8:o.

FAUNA *Svecica*. Stockh. 1746. 8:o.

FLORA *Ceilanica*. Stockh. 1747. 8:o.

HORTUS *Upsaliensis*. T. I. Stockh. 1748. 8:o.

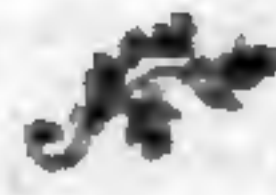
MATERIA *Medica*. Stockh. 1749. 8:o.

PHILOSOPHIA *Botanica*. Stockh. 1751. 8:o.

SPECIES *Plantarum*. Stockh. 1755. 8:o.

DELINEATIO *Plantæ*. Upsal. 1758. 8:o.

GENERA *Morborum*. Upsal. 1763. 8:o.

CLAVIS *Medecinae*. Stockh. 1766. 8:o.

MANTISSA *Plantarum* I. 1767 och

altera 1771. Stockh. 8:o.

180 Akademiske Disputationer.

*) LINNÉ valdes till Ledamot af de fläste in- och ut-ländske Vetenskaps Akademier och Lärde Sällskap; och flere Utlänningar räknades bland hans Lärjungar.

24) På des Landtgård, *Hammarby*, en mil ifrån Upsala.

25) Ifrån Surinam, år 1774, inlagd uti *Spiritu vini*, samlad af Öfv. DALBERG och förårad åt Konungen.

26) Jämte förläning af *Hubby*, Akademien tillhörige hemman uti Dannemarks Sochn, bredevid *Hammarby*, för des Gifta Döttrar.

27) Lyckligt må det Lärofåte med skål skattas, som åger många, om ej alle, sådane Lärare!

28) Rördes först af *Slag* 1774; fick sedan deraf nytt Anfall med Lamhet och Mål-löshet 1776 och lämnade detta jordiska den 10:de Januarii 1778, vid en ålder af 70 år och 8 månader.

Utaf VÄNNER och LÄRJUNGAR är sedan, uti Upsala Domkyrka, en Minnes-Vård af slipad Elfdals-Porphyr, med hans Medaillon, upfatt bredevid hans Graf.

